

**UCHWAŁA NR VI/51/2019
RADY MIEJSKIEJ W GRYFICACH**

z dnia 26 lutego 2019 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar
przemocy na lata 2019-2023**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2018 r. poz. 994 z późn.zm.) w związku z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1390 z późn. zm.), Rada Miejska w Gryficach uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji „Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2019-2023” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gryfic.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2019 r.

Przewodniczący Rady

Krzysztof Tokarczyk

*Załącznik do Uchwały Nr VI/51/2019
Rady Miejskiej w Gryficach
z dnia 26 lutego 2019 r.*

**GMINNY
PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE
NA LATA 2018 – 2023**

**Opracował: Zespół Interdyscyplinarny
ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Gminy Gryfice
przy współpracy Ośrodka Pomocy Społecznej w Gryficach**

SPIS TREŚCI

Rozdział I	4
I. Wstęp	4
II. Podstawa prawna Programu.....	4
III. Zasady działania Programu.....	5
IV. Cele Programu.....	5
V. Działania do wdrożenia w ramach Programu.....	5
VI. Pojęcie i charakterystyka zjawiska przemocy.....	6
VII. Pomoc dla ofiar przemocy.....	9
VIII. Procedura „Niebieskie Karty”	10
IX. Realizatorzy Programu.....	11
1. Zadania Gminy.....	11
2. Zadania Zespołu Interdyscyplinarnego.....	11
3. Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	12
4. Zadania Policji.....	12
5. Zadania pomocy społecznej.....	13
6. Zadania Oświaty.....	13
7. Zadania ochrony zdrowia.....	13
8. Zadania organizacji pozarządowej.....	14
9. Zadania kuratorskiej służby sądowej.....	14
Rozdział II	15
1. Diagnoza problemu przemocy w rodzinie na terenie Gminy Gryfice.....	15
2. Analiza SWOT.....	21
Rozdział III	23
Realizacja zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2019 – 2023	23
I. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych.....	23
1. Uruchomienie procedury.....	23
2. Podjęcie działań.....	23
3. Powołanie i funkcjonowanie grup roboczych.....	23

II.	Planowanie i realizowanie działań pomocowych, ochrona ofiar przemocy.....	24
1.	Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie.....	24
2.	Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą.....	24
	• Pomoc dziecku krzywdzonemu lub będącemu świadkiem przemocy.....	24
	• Pomoc osobie dorosłej doznającej przemocy.....	25
3.	Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą.....	25
4.	Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym.....	25
5.	Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc.....	25
III.	Nabywanie kompetencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.....	26
IV.	Przewidywane efekty realizacji programu.....	26
V.	Wykaz placówek pomocowych na terenie Gminy Gryfice.....	27
VI.	Źródła finansowania.....	28
VII.	Monitoring i sprawozdawczość.....	28
VIII.	Harmonogram realizacji Programu.....	28

Rozdział I

I. Wstęp.

W celu efektywnego przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszania jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym tworzy się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Gryfice na lata 2019 – 2023, zwanego dalej Programem. Program ten zawiera formalne podstawy zasad działania, cele, wymienia realizatorów i adresatów Programu, instytucje i organizacje współpracujące. Program przedstawia również charakterystykę zjawiska przemocy w rodzinie, dostępne dane na temat przemocy w rodzinie w Gminie Gryfice w latach 2015 – 2018.

Przemoc w rodzinie dotyka wielu aspektów życia i stanowi poważny problem społeczny, który wymaga tworzenia systemu wsparcia dla osób dotkniętych przemocą i przeciwdziałania aktom przemocy. Rodzina jest podstawową komórką społeczną i powinna stanowić podstawę bezpieczeństwa i miłości, nie zaś strachu oraz psychicznego i fizycznego bólu.

Środkiem do zbudowania skutecznego systemu wspierania rodzin dotkniętych przemocą, jest zintegrowane, określone programem działanie profesjonalnie pomagających pracowników socjalnych, policjantów, kuratorów sądowych, pedagogów szkolnych, przedstawicieli ochrony zdrowia oraz gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

Potrzeba opracowania programu dla Gminy Gryfice wynika nie tylko z przesłanek formalnych, ale również ze skali zjawiska na terenie Gminy.

II. Podstawa prawna Programu.

- * Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie /Dz.U. z 2015 r., poz. 1390/.
- * Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej /Dz.U. z 2018 r., poz. 1508 z późn. zm./.
- * Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /Dz.U. z 2018 r., poz. 2137 z późn. zm./.
- * Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13.09.2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” /Dz.U. z 2011 r. Nr 209, poz. 1245/.
- * Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej /Dz.U. z 2018, poz. 998 z późn. zm./.
- * Ustawa z dnia 15 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy /Dz.U. z 2017 r., poz.682 z późn.zm./
- * Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Karny /Dz.U. z 2018 r., poz. 1600 z późn.zm./
- *

Materiały pomocnicze:

- * Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 -2020.
- * Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2012 – 2020.

- * Sprawozdania z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego za lata 2015 – 2018.
- * Sprawozdania z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Gryficach za lata 2015 – 2018.
- * Sprawozdania z działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za lata 2015 – 2018.
- * Statystyki Komendy Powiatowej Policji w Gryficach za lata 2015 – 2018.

III. Zasady działania Programu.

W zakresie udzielania pomocy osobom doznającym przemocy, korekty zachowań osób stosujących przemoc oraz podnoszenia świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie Program oparty jest na następujących zasadach:

- **współpracy i współdziałania** organów władzy publicznej, organizacji pozarządowych i kościołów oraz związków wyznaniowych (zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działaniu pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej), a także innych organizacji, środowisk i osób fizycznych uprawnionych lub zobowiązanych do inicjowania i realizacji zadań związanych pośrednio lub bezpośrednio z przeciwdziałaniem występowania przemocy, ochrona ofiar przemocy w rodzinie oraz ich negatywnym skutkom,
- **jawności życia publicznego** i związanych z tym działań organów władzy publicznej oraz podmiotów realizujących zadania publiczne w zakresie przeciwdziałania przemocy z poszanowaniem godności człowieka,
- **szczególnej ochrony praw dzieci**, a zwłaszcza zachowania ich prawa do życia i rozwoju, do posiadania rodziny; do wychowania przez rodziców naturalnych, do wolności religii lub przekonań, do swobodnego wyrażania poglądów i poszanowania ich przez dorosłych, do wolności od przemocy fizycznej lub psychicznej, wolności od wyzysku, nadużyć seksualnych i okrucieństwa.

IV. Cele Programu.

- * Budowanie zintegrowanego i profesjonalnego systemu wsparcia dla rodzin zagrożonych przemocą.
- * Ochrona ofiar przemocy.
- * Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.
- * Pomoc dla sprawców przemocy.
- * Łączenie i koordynowanie działań lokalnych służb.
- * Podnoszenie świadomości i wrażliwości społecznej w zakresie problemu przemocy domowej oraz konsekwencji jej stosowania.

V. Działania do wdrożenia w ramach Programu.

Jako forma profilaktyczna stosowana będzie informacja dotycząca zjawisk przemocy w rodzinie, która kierowana będzie do ogółu mieszkańców Gminy Gryfice, w tym także do osób zajmujących się zawodowo wspieraniem osób potrzebujących. W formie interwencyjnej do osób

doznających przemocy w rodzinie kierowane będzie wsparcie prawne oraz psychologiczne. Natomiast w stosunku do sprawców przemocy podejmowane będą działania zmierzające do korekty ich zachowań. W przypadku istotnego zagrożenia działania te będą zmierzać do odizolowania tych osób od innych członków rodziny. Formy wspierająco – terapeutyczne oraz edukacyjno - korekcyjne kierowane będą więc do wszystkich osób uwikłanych w przemoc domową (dla ofiar, świadków oraz sprawców).

VI. Pojęcie i charakterystyka zjawiska przemocy.

Według Światowej Organizacji Zdrowia przemoc to celowe użycie siły fizycznej, zagrażające lub rzeczywiste, przeciwko sobie, komuś innemu lub przeciwko grupie lub społeczności, co powoduje lub jest prawdopodobne, że spowoduje zranienie, fizyczne uszkodzenie, śmierć, ból psychologiczny, zaburzenia w rozwoju lub deprivację. W polskim systemie prawnym istnieje definicja legalna przemocy w rodzinie. Ustala ona wiążąco znaczenie tego pojęcia (zwrotu) na użytek tego zjawiska. Zawarta została w art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Stanowi, że przemoc w rodzinie to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”. Definicja ta nie wyczerpuje wszystkich cech przemocy, ponieważ nie uwzględniono w niej istotnej i powszechnej formy jaką jest przemoc ekonomiczna. Również zaniechanie ze strony najbliższych, w stosunku do osób zależnych należy potraktować jako formę przemocy.

Do znamion kwalifikujących dane zdarzenie, jako przemoc w rodzinie zaliczyć należy cztery podstawowe kryteria:

- * **Intencjonalność** – działania osoby stosującej przemoc są zamierzone i celowe, ukierunkowane najczęściej na zdobycie kontroli nad drugim człowiekiem, czy też wymuszenie posłuszeństwa;
- * **Dysproporcja sił** – brak równowagi sił w rodzinie – jedna osoba jest zdecydowanie silniejsza od pozostałych osób i mając tego świadomość wykorzystuje swoją przewagę;
- * **Naruszenie godności i praw** – osoba stosująca przemoc narusza godność innych osób, poprzez np. poniżanie, wyśmiewanie, ośmieszanie;
- * **Powodowanie cierpienia i szkód** – osoby dotknięte przemocą doznają bardzo bolesnych szkód psychicznych i fizycznych.

Jak już wspomniano powyżej przemoc ma różne oblicza i dzieli się ją na różne kategorie. Przybiera różne formy i dokonywana jest przy pomocy różnych instrumentów. Dlatego należy scharakteryzować wymienione rodzaje przemocy:

- **Przemoc fizyczna** – są to wszelkie działania polegające na użyciu siły i prowadzące do nieprzypadkowych urazów, zranień, stłuczeń, złamań czy zasinień. Do tej kategorii zalicza się między innymi: popychanie, odpychanie, obezwładnianie, uderzanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą dłonią, pięścią lub różnymi przedmiotami, poparzenie, porzucenie w niebezpiecznej okolicy, straszenie bronią lub jej użyciem i inne podobne temu formy. Jej celem jest

zadanie ofierze bólu fizycznego, świadome uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia.

- **Przemoc psychiczna** – to zamierzone działania wykorzystujące mechanizmy psychologiczne, powodujące zachwianie pozytywnego obrazu własnej osoby u ofiary. Przejawami tego rodzaju przemocy są: odmowa uczuć, brak zainteresowania, szacunku, nieustanna krytyka, wyśmiewanie poglądów, wyznania religijnego, żądanie posłuszeństwa, narzucanie poglądów i wyznania, wmawianie choroby psychicznej, kontrola i utrudnianie kontaktów z innymi osobami, zawstydzanie, upokarzanie, wyzywanie, grożenie, ograniczanie snu, jedzenia itp. Jej głównym celem jest poniżenie poprzez umniejszanie poczucia własnej wartości ofiary.

- **Przemoc seksualna** – polega na wymuszaniu niechcianych przez ofiarę zachowań w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy, dokonywane poprzez: przymuszanie do pożycia seksualnego, wymaganie na ofierze nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, przymuszanie do seksu z osobami trzecimi, krytykę zachowań seksualnych ofiary, wymuszanie sadystycznych form pożycia seksualnego, przymuszanie do oglądania pornografii, zmuszanie do prostytucji, gwałt.

- **Przemoc ekonomiczna** – to wszelkie działania ograniczające swobodne dysponowanie środkami finansowymi rodziny na partnerskich zasadach, realizowane między innymi w drodze niezaspokojenia podstawowych materialnych potrzeb wszystkich członków rodziny, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, utrudnianie aktywności zawodowej, odbieranie pieniędzy, okradanie, wyliczanie wydatków, itp. Jej celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy tej formy przemocy.

- **Przemoc poprzez zaniedbanie** – to ciągle niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych, w szczególności w stosunku do osób zależnych. Jest zjawiskiem obejmującym bardzo szeroką skalę zachowań. Może dotyczyć zarówno działań nieświadomych jak i świadomej niemożności działania. Kwestię zaniedbania jako formy przemocy poruszyła Rada Europy w rekomendacji wydanej w 1986 r. W dokumencie tym zdefiniowała przemoc w rodzinie jako: „jakikolwiek czyn lub zaniedbanie ze strony jednego członka (rodziny) wobec innych jej członków, które zagrażają życiu, cielesnej bądź psychicznej integralności lub wolności innego członka danej rodziny lub poważnie szkodzą rozwojowi jego osobowości”.

Przemoc w rodzinie może dotyczyć następujących relacji:

- rodziców/opiekunów wobec dzieci,
- małżonków/partnerów w związku,
- osób starszych w rodzinie,
- przemoc między rodzeństwem.

Zjawisko przemocy zwykle przyjmują formę ciągłego procesu, ponieważ najczęściej nie jest jednorazowym epizodem i ma tendencje do powtarzania się. Ponadto toczy się w wymiarze dominacji i uległości, gdyż osoba stosująca przemoc dąży do uzyskania totalnej dominacji nad swą ofiarą, czyli osobą doznającą przemocy. Przemoc nie jest zjawiskiem niezależnym od udziału człowieka, co oznacza, iż jest on zdolny do radzenia sobie ze złością, która czyni go sprawcą („nie mogę, to jest silniejsze ode mnie”, w ich świadomości jest forma wymierzania sprawiedliwości). Odpowiedzialność za wstępowanie zjawiska przemocy zawsze leży po stronie sprawcy, niezależnie od tego co zrobiła ofiara. W celu dostrzeżenia i zrozumienia złożoności zjawiska uzależnienia ofiary od sprawcy dopuszczającego się przemocy ważne jest przyjrzenie się specyfice relacji między nimi. Wiąże się to z cyklicznym charakterem tego zjawiska. Występowanie tych cykli dobitnie wyjaśnia proces

wiktymizacji (stawania się ofiarą) osób doznających przemocy oraz pojawiający się w ich zachowaniu syndrom wyuczzonej bezradności. W cyklu przemocy występują trzy autonomiczne fazy, zmienne pod względem swej intensywności i czasu trwania:

- a) faza narastania napięcia - faza tworzenia i budowania napięcia pod jakimkolwiek pretekstem,
- b) faza gwałtownej przemocy - faza eskalacji, wybuchu, w tym zwykle incydentów znieważania, poniżania i często używania przemocy fizycznej); agresja w tej fazie może być zagrażająca dla zdrowia i życia ofiary, moment zakończenia aktu przemocy zależy wyłącznie od sprawcy i nie ma najczęściej żadnego związku z zachowaniem „ofiary”),
- c) faza „miodowego miesiąca” (przepraszania, uspokojenia i miłości) sprawca między innymi często obiecuje, że już nigdy więcej nie skrzywdzi ofiary lub po prostu zachowuje się jakby przemoc nigdy nie miała miejsca; faza ta jest przemijająca i rozpoczyna się znowu faza narastania napięcia. Faza „miodowego miesiąca” zatrzymuje ofiarę w sytuacji przemocy, bo łatwo pod jej wpływem zapomnieć o koszmarze pozostałych dwóch faz. Prawdziwe zagrożenie, jakie niesie ze sobą ta faza jest związane z tym, że przemoc w następnym cyklu zazwyczaj jest gwałtowniejsza i za każdym razem narasta. Jeśli już raz doszło do użycia przemocy, będzie się ona powtarzać dopóki nie będzie przerwana, najczęściej przez interwencję z zewnątrz lub odizolowanie się od sprawcy.

Istotnym zagrożeniem, utrwalającym problem przemocy w rodzinie są stereotypy związane z tym zjawiskiem. Ich powszechność i związany z tym negatywny ich wpływ pochodzi z przekonującej mocy ich powtarzania co z kolei prowadzi do ich utrwalania. Najczęściej występujące stereotypy dotyczące rodzin z naszego kręgu kulturowego to:

- w sprawy rodzinne nie należy się wtrącać: „brudy pierze się we własnym domu”, „co to za ptak, co własne gniazdo kła?”, „wolność Tomku w swoim domku”, „mój dom - moją twierdzą”, „bliscy nie krzywdzą tylko pouczają”, itp.;
- przemoc dotyczy rodzin patologicznych, z tzw. "marginesu": „przemoc i alkohol, to jedno”, „to taka porządna religijna rodzina - niemożliwe, by była tam przemoc”, „oni oboje są wykształceni - nie mogli tego zrobić swojemu dziecku”, „on na takim stanowisku nie robiłby czegoś takiego swojej rodzinie” itp.;
- przemocą jest tylko bicie: „nikt nikogo nie pobił, więc nie było przemocy”, „nie ma żadnych śladów – więc nie ma przemocy”, itp.;
- kobieta powinna wstydzić się, jeśli doznaje przemocy: „to wszystko twoja wina - powinnaś się wstydzić”, „twoja rodzina - świadczy o tobie”, „kobieta jest strażniczką domowego ogniska”, „widocznie nie dosyć się starała”, „musisz być samolubną egoistką”, itp.;
- dla dobra dzieci i trwałości rodziny powinno się znosić wszystko ze strony współmałżonka: „kobieta powinna poświęcić się dla dobra dzieci i rodziny”, „powinna wytrzymać wszystko dla dobra dzieci”, „dzieci powinny mieć ojca i matkę”, „lepszy zły ojciec/matka, niż żaden” itp.;
- jeśli przestanie pic, wszystko będzie dobrze, warto czekać, może kiedyś zrozumie i przestanie pic i bić: „wszystko przez to picie, poza tym - to dobry mąż i ojciec”, „przestanie pic, wszystko będzie dobrze”, „prawdziwa miłość powinna wszystko wybaczyć”, „może kiedyś się ocknie i zrozumie - to taki dobry człowiek”, itp.;
- ofiara sama sobie jest winna: „widocznie go sprowokowała”, „pewnie jest masochistką, skoro go nie opuszcza - musi lubi być bita”, „pewnie coś takiego zrobiłam, że on nie mógł inaczej”, „starałem się, ale ona nie dała mi wyjścia”, itp.

Mity i stereotypy opisują więc różne „pożądane” relacje w rodzinie, pomiędzy mężem i żoną, partnerami, pomiędzy rodzicami i dziećmi. Wyznaczają uświęcone tradycją role kobiecie, mężczyźnie, dzieciom, „wyjaśniają” samo zjawisko i „dają wskazówki”, jak należy postępować wobec problemów rodzinnych. Wiele z nich również, w najlepszej intencji ochrony rodziny, sprzyja niestety przemocy, usprawiedliwia ją i postuluje powstrzymywanie się od reakcji osób z zewnątrz. Uwalnianie się od stereotypów utrudnione jest przez fakt, że fałszywe założenia często są związane z przekonaniami charakterystycznymi dla danego środowiska. Osobom żyjącym w społeczności, gdzie panuje przyzwolenie na dominację jednej płci nad drugą, wyzysk, agresję słowną i fizyczną jest o wiele trudniej przeciwstawić się takiemu traktowaniu niż tym, których otoczenie takich zachowań nie aprobuje. Dlatego należy powszechnie utrzymywać negatywny wpływ stereotypów na życie danych społeczności.

VII. Pomoc dla ofiar przemocy.

Pomoc osobom doznającym przemocy rodzinnej należy rozumieć jako wspieranie ich zmian życiowych w kierunku usamodzielnienia i „normalności”, w tempie określonym i optymalnym dla tej osoby (np. metoda małych kroków lub też kamienia milowego), zawsze jednak z poszanowaniem dla tendencji przeciwnych opóźniających zmianę. W pierwszej fazie kontaktu z osobami doznającymi aktualnie rozgrywanej się przemocy najważniejszą rolę odgrywa formuła poradnictwa mającego na celu zatrzymanie zjawiska przemocy. Kolejnym krokiem jest formuła psychoterapii. W pierwszym kroku osobie pokrzywdzonej należy pomóc bronić się, wycofywać albo bezpośrednio zatrzymać przemoc i dopiero wówczas gdy ona ustanie można zająć się śladami krzywd z przeszłości z wykorzystaniem wsparcia psychologicznego. Podstawowe zasady, którymi kierować się powinno w procesie pomocy ofierze przemocy to:

- bezpieczeństwo osoby doznającej przemocy,
- autonomia osoby doznającej przemocy,
- odpowiedzialność karna osoby stosującej przemoc.

Przemoc rodzinna często może prowadzić do poważnych obrażeń fizycznych, a nawet do śmierci ofiary lub sprawcy w wyniku działań ofiary w afekcie. Dlatego istotne jest oszacowanie potencjalnego zagrożenia, których efektem może być wystąpienie groźnych dla zdrowia i życia zachowań przeciwko sobie lub innym ze strony sprawcy, ofiary lub dzieci. Ocena potencjalnego zagrożenia zdrowia lub życia powinna być przeprowadzana każdorazowo, gdy rozpozna się występowanie przemocy w rodzinie. Odpowiedzi twierdzące dotyczące czynników ryzyka powinny być wystarczającym powodem, by jak najszybciej pomóc osobie doznającej przemocy w opracowaniu planu bezpieczeństwa.

Najczęściej podejmowane działania pomocy ofiarom to:

- interwencja,
- schronienie,
- informacja,
- edukacja,
- specjalistyczne poradnictwo,
- wsparcie emocjonalne,

- psychoterapia,
- pomoc socjalna dająca sytuacyjne oparcie dla dalszych działań.

W świetle polskiego prawa, przemoc wobec osób najbliższych jest przestępstwem ściganym z urzędu. Zgodnie z art. 207 kodeksu karnego, „*kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. Zaś nad osobą nieporadną ze względu na wiek jej stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8. Jeżeli akt przemocy połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10. Jeżeli następstwem aktu przemocy jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.*”

VIII. Procedura „Niebieskie Karty”

„Niebieskie karty” to strategia działania wobec przemocy w rodzinie, która składa się z odpowiedniej dokumentacji i sposobu postępowania w przypadku stwierdzenia bądź podejrzenia występowania przemocy. „Niebieska Karta” to nazwa procedury podejmowanej i prowadzonej w związku z uzasadnionym podejrzeniem istnienia przemocy w rodzinie. Podstawowym celem „Niebieskiej karty” jest rozpoznawanie przemocy i usprawnienie pomocy oferowanej przez przedstawicieli różnych służb w środowisku lokalnym, ale też tworzenie warunków do systemowego, interdyscyplinarnego modelu pracy z rodziną. Procedura "Niebieskiej Karty" obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia, systemu sądownictwa, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie. Oznacza to, że osobą wszczynającą procedurę Niebieskie Karty może być: policjant, pracownik socjalny, lekarz, pielęgniarka, ratownik medyczny, nauczyciel, psycholog, pedagog szkolny, gdy w toku swych czynności zawodowych, służbowych uzna iż zachodzi podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie. Wszczęcie to następuje przez wypełnienie formularza Niebieska Karta – A. Osobie dotkniętej przemocą w rodzinie przekazuje się formularz Niebieska Karta – B, zaprasza się ją na posiedzenie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej. Tam analizuje się sytuację rodziny i wypełnia formularz Niebieska Karta – C. Grupa robocza opracowuje indywidualny plan pomocy rodzinie zawierający propozycje działań pomocowych. Osoba, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc również zapraszana jest na spotkanie grupy roboczej. Z jej udziałem wypełniany jest formularz Niebieska Karta – D. Zakończenie procedury „Niebieskiej Karty” następuje, gdy Zespół Interdyscyplinarny rozstrzygnie o braku zasadności podejmowania działań lub istnieje prawdopodobieństwo ustania przemocy w rodzinie i został zrealizowany indywidualny plan pomocy opracowany wspólnie przez grupę roboczą i daną rodzinę dotkniętą problemem przemocy. O zakończeniu procedury powiadamia się podmioty, które w niej uczestniczyły. Procedura Niebieskiej Karty przeprowadzana jest niezależnie od innych rodzajów postępowania w szczególności postępowania karnego, cywilnego czy rodzinnego.

IX. Realizatorzy Programu

Realizatorem Programu jest Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy współpracy Ośrodka Pomocy Społecznej w Gryficach oraz instytucji tworzących gminny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie, tj.: Policji, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, kuratorskiej służby sądowej, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych.

Partnerzy:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Gryficach, Komenda Powiatowa Policji w Gryficach, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gryficach, Sąd Rejonowy w Gryficach; Szkoła Podstawowa Nr 3 w Gryficach; Szkoła Podstawowa Nr 4 w Gryficach, Szkoła Podstawowa w Trzyglowie, Szkoła Podstawowa w Prusinowie, Szkoła Podstawowa w Górzycy, Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Waniorowie, Liceum Ogólnokształcące ze Szkołą Podstawową w Gryficach, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Gryficach, SPZZOZ w Gryficach, Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych „Uśmiech” w Gryficach.

1. Zadania Gminy

- * opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy;
- * prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą;
- * zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- * tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

2. Zadania Zespołu Interdyscyplinarnego

- * diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
- * podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- * inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
- * rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- * inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie;
- * prowadzenie sprawozdawczości w zakresie realizowanych zadań;
- * powoływanie grup roboczych;
- * dokumentowanie działań Zespołu oraz grup roboczych;
- * koordynowanie działań instytucji realizujących procedurę Niebieska Karta.

3. Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- * przeprowadza dokładne rozeznanie sytuacji;
- * wzywa osobę nadużywającą alkoholu i stosującą przemoc na rozmowę ostrzegawczą, informującą o prawnych konsekwencjach stosowania przemocy wobec bliskich;
- * udziela wsparcia osobom poszkodowanym;
- * informuje członków rodzin o możliwościach szukania pomocy w zakresie problemów alkoholowych i przemocy domowej;
- * w przypadku stwierdzenia bądź podejrzenia popełnienia przestępstwa powiadamia organy ścigania;
- * w razie konieczności powiadamia ośrodek pomocy społecznej i wnioskuje o objęcie rodziny działaniami zgodnie z kompetencjami;
- * wnioskuje do sądu rejonowego o zastosowanie, wobec osoby uzależnionej od alkoholu, obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego;
- * współpracuje z innymi instytucjami i organizacjami pomagającymi ofiarom przemocy domowej w środowisku lokalnym;
- * podejmuje działania wynikające z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.
- * prowadzi poradnictwo specjalistyczne w zakresie terapii uzależnienia od alkoholu oraz pomocy psychologicznej.

4. Zadania Policji

- * udzielenie osobom poszkodowanym niezbędnej pomocy, w tym organizowanie niezwłocznego dostępu do pomocy medycznej;
- * podejmowanie czynności zapewniających ochronę życia, zdrowia i mienia osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą oraz środków przymusu bezpośredniego i zatrzymania wobec osób, które stosują przemoc w rodzinie,;
- * przeprowadzanie z osobami podejrzewanymi o stosowanie przemocy rozmów o odpowiedzialności karnej za znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą oraz wzywanie sprawców przemocy do zachowania zgodnego z prawem i zasadami współżycia społecznego;
- * przeprowadzanie na miejscu zdarzenia, w przypadkach niecierpiących zwłoki, czynności procesowych w niezbędnym zakresie, w granicach koniecznych do zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa;
- * podejmowanie działań mających na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w rodzinie, w szczególności składanie systematycznych wizyt sprawdzających stan bezpieczeństwa osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w zależności od potrzeb określonych przez zespół interdyscyplinarny lub grupę roboczą.

5. Zadania pomocy społecznej

- * diagnozowanie sytuacji i potrzeb osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;
- * udzielanie kompleksowych informacji o: możliwościach uzyskania pomocy, psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc; możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby lub rodziny, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;
- * organizowanie dostępu do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby pokrzywdzonej;
- * zapewnienie osobie, w zależności od potrzeb, schronienia w całodobowej placówce świadczącej pomoc, w tym w szczególności w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
- * udzielanie pomocy finansowej oraz niepieniężnej w formie dożywiania dzieci w szkołach.
- * podejmowanie innych działań wynikających z pracy w grupach roboczych i zespole interdyscyplinarnym.

6. Zadania Oświaty

- * diagnozowanie sytuacji i potrzeb osoby co, do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w tym w szczególności wobec dzieci;
- * udzielanie kompleksowych informacji rodzicowi, opiekunowi prawnemu, faktycznemu lub osobie najbliższej o możliwościach pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia rodzinie, w tym o formach pomocy dzieciom świadczonych przez instytucje i podmioty w zakresie specjalistycznej pomocy na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie;
- * podejmowanie działań wynikających z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

7. Zadania ochrony zdrowia

- * każdorazowo udziela osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, informacji o możliwościach uzyskania pomocy i wsparcia oraz o uprawnieniu do uzyskania bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o ustaleniu przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie;
- * jeżeli stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, wymaga przewiezienia jej do podmiotu leczniczego, formularz „Niebieska Karta — A” wypełnia przedstawiciel podmiotu leczniczego, do którego osoba ta została przewieziona.

8. Zadania organizacji pozarządowej

- * podejmuje działania na rzecz niesienia pomocy i wyrównywania szans osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej oraz dotkniętych przemocą w rodzinie. Szczególnie działania skierowane są na podejmowanie inicjatyw z myślą o dzieciach i młodzieży np. organizowanie letniego wypoczynku, zajęć socjoterapeutycznych, udzielenie wsparcia psychologicznego.

9. Zadania kuratorskiej służby sądowej

- * udziela członkom zespołu interdyscyplinarnego informacji o obowiązującym stanie prawnym w zakresie oddziaływania prawnego na osoby stosujące przemoc w rodzinie, zwłaszcza na etapie postępowania wykonawczego w szczególności w trakcie sprawowania dozoru lub postępowania wykonawczego w sprawach rodzinnych;
- * uczestniczy w pracach grup roboczych dotyczących osób lub rodzin, które jednocześnie pozostają pod dozorem lub nadzorem kuratora.

Obowiązkiem pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia jest wszczynanie procedury Niebieska Karta w przypadku uzasadnionego podejrzenia zaistnienia przemocy w rodzinie.

Rozdział II

I. Diagnoza problemu przemocy w rodzinie na terenie Gminy Gryfice

Gmina Gryfice należy do powiatu gryfickiego. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego z 2017 roku, liczyła 23 905 mieszkańców.

Liczba mieszkańców gminy	
Osoby w wieku przedprodukcyjnym	4 256
Osoby w wieku produkcyjnym	14 732
Osoby w wieku poprodukcyjnym	4 917
Razem:	23 905
w tym kobiet	12 287
w tym mężczyzn	11 618

Źródło: Urząd Statystyczny w Szczecinie – dane demograficzne w 2017r.

http://szczecin.stat.gov.pl/vademecum/vademecum_zachodniopomorskie/portrety_gmin/powiat_gryficki/gmina_gryfice.pdf

Z roku na rok zmniejsza się liczba ogólna mieszkańców, przy jednoczesnym zwiększeniu liczby osób w wieku poprodukcyjnym. Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące liczby ludności na terenie gminy.

Rok	2014	2015	2016	2017
Liczba mieszkańców gminy ogółem w tym:	24031	23945	23963	23905
W wieku produkcyjnym	15398	15176	14972	14732
W wieku poprodukcyjnym	4311	4499	4723	4917

Źródło: Urząd Statystyczny w Szczecinie

Zmniejszająca się liczba mieszkańców wpływa na zmniejszenie liczby rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Statystyki Ośrodka Pomocy Społecznej w Gryficach wykazują, że w okresie ostatnich trzech lat spadła liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

Rodziny objęte pomocą społeczną na terenie gminy

	2015	2016	2017	2018
Liczba rodzin	1 056	1 127	1 028	960

Źródło: Sprawozdanie MPiPS z udzielonych świadczeń pomocy społecznej przez OPS w Gryficach

Zmiana struktury wiekowej wyraźnie wpływa na powody udzielanej pomocy społecznej.

O ile ubóstwo i bezrobocie wśród lokalnych rodzin z każdym rokiem jest na niższym poziomie to wzrasta liczba rodzin, w której odnotowujemy ciężką lub długotrwałą chorobę. Zatrważające są dane dotyczące problemu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz alkoholizm. Są to główne problemy powodujące niezdolność osób i

rodzin do samodzielnego rozwiązywania trudności życiowych w ramach własnych uprawnień, zasobów i możliwości.

Dominujące powody udzielenia pomocy społecznej na terenie gminy

	2015	2016	2017	2018
	<i>Liczba rodzin</i>			
<i>Ubóstwo</i>	797	765	699	614
<i>Bezrobocie</i>	590	555	439	331
<i>Niepełnosprawność</i>	443	417	434	428
<i>Długotrwała lub ciężka choroba</i>	274	468	484	473
<i>Bezradność w sprawach opiekuńczych i prowadzeniu gosp. domowego</i>	215	261	355	334
<i>Alkoholizm</i>	111	86	151	137
<i>Przemoc w rodzinie</i>	44	40	45	36

Źródło: Sprawozdania MPiPS z udzielonych świadczeń pomocy społecznej przez OPS w Gryficach

Alkoholizm i bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego wpływa negatywnie na sytuację materialną gospodarstw domowych, pogorszenie stanu zdrowia, pogorszenie relacji między członkami rodziny, wzrost zachowań patologicznych.

O ile te pierwsze wydają się być wpisane w znak naszych czasów to zachowania patologiczne nigdy nie były i nie powinny być akceptowane, a wręcz eliminowane z życia społecznego i rodzinnego.

Jednakże wyznając ideę „lepiej zapobiegać niż leczyć” priorytetem jest, nie dopuszczać do nawarstwiania się problemów powodujących patologie, poprzez prawidłową ich diagnozę i opracowanie skutecznych metod przeciwdziałania. W tym przypadku przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Poniższa tabela przedstawia ilość wszczynanych procedur w badanym okresie, który w zasadzie utrzymywał się na względnie stałym poziomie, jedyna w roku 2017 Zespół Interdyscyplinarny otrzymał większą ilość formularzy – 111.

Niebieskie Karty wszczynające procedurę skierowane do Zespołu Interdyscyplinarnego

	2015	2016	2017	2018
<i>Liczba NK</i>	80	78	111	84

Źródło: Sprawozdania z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w Gryficach

Tak znaczny wzrost otrzymanych formularzy Niebieska Karta w 2017 roku wynika z aktywności i wytycznych Policji, która częściej wszczyniała procedurę Niebieska Karta w przypadku interwencji domowych, niż miało to miejsce w latach ubiegłych. Ze statystyk Komendy Powiatowej Policji w Gryficach wynika również, że rodziny coraz częściej konflikty i awantury domowe próbują rozstrzygać za pośrednictwem funkcjonariuszy.

Interwencje domowe Policji na terenie gminy w związku ze stosowaniem przemocy

	2015	2016	2017	2018
<i>Liczba interwencji</i>	105	87	126	62

Źródło: Statystyki Komendy Powiatowej Policji w Gryficach

Procedura Niebieska Karta wszczynana jest w związku z samym już tylko podejrzeniem występowania przemocy domowej, co nie zawsze jest jednoznaczne z faktycznym jej występowaniem. Sytuacje konfliktowe w rodzinach, zagrożone przemocą w wielu przypadkach nie nosiły znamion znęcania się. Oznacza to, że nie zaistniały cztery podstawowe kryteria kwalifikujące dane zdarzenie, jako przemoc domową, a więc: *intencjonalność, dysproporcja sił, naruszenie godności i praw, powodowanie cierpienia i szkód*. Decyzja o zakończeniu procedury poprzedzona jest wnikliwą analizą sytuacji w rodzinie, wcześniejszymi doniesieniami na temat jej funkcjonowania oraz opinią członków Zespołu lub grupy roboczej lub na skutek pracy z rodziną i spowodowania tym samym ustania przemocy i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego jej stosowania. Różnica pomiędzy procedurami Niebieska Karta zakończonymi z powodu braku zasadności podejmowania działań a procedurami zakończonymi z powodu ustania przemocy i zrealizowania indywidualnego planu pomocy wynika z czasu, jaki potrzebny jest do ustalenia sytuacji rodziny. Znacznie dłużej trwa podejmowanie działań w rodzinie zmierzających do poprawy relacji między jej członkami, ustania sytuacji zagrożonych przemocą, opracowanie modelu współpracy z rodziną i zaplanowanie dla niej odpowiedniego planu pomocy.

Procedury Niebieska Karta zakończone przez Zespół Interdyscyplinarny i grupy robocze

<i>Liczba zakończonych procedur ogółem w tym z powodu:</i>	2015	2016	2017	2018
<i>ustania przemocy, zrealizowania planu pomocy</i>	75	82	93	94
<i>braku zasadności podejmowania działań</i>	8	24	57	72
	67	58	36	22

Źródło: Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w Gryficach

Ze statystyk prowadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny wynika, że najczęściej do sytuacji zagrożonych przemocą domową na terenie gminy dochodzi w trakcie spożywania alkoholu lub pod jego wpływem. Wśród sprawców przemocy dominują mężczyźni w wieku średnim, nieposiadający stałego zatrudnienia, którzy w momencie interwencji i uruchamiania procedury Niebieska Karta byli nietrzeźwi. Od 2017 roku do statystyk wprowadzono osoby podejrzewane o stosowanie przemocy, które były pod wpływem środków odurzających. Spośród nich 60% znajdowało się pod wpływem alkoholu i środków odurzających równocześnie.

Nietrzeźwi sprawcy przemocy domowej

	2015	2016	2017	2018
<i>Liczba osób</i>	55	91	104	63

Źródło: Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w Gryficach

Sprawcy pod wpływem środków odurzających

2017	2018
11	12

Źródło: Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w Gryficach

Głównym problem wśród rodzin, w których dochodzi do przemocy domowej jest więc nadmiernie spożywany alkohol. Skuteczne przeciwdziałanie alkoholizmowi stanowić powinno podstawę do rozwiązywania problemów przemocy w rodzinie na terenie gminy. Dlatego też każdorazowo sprawca przemocy posiadający problem alkoholowy kierowany jest do zdiagnozowania przez biegłego i podjęcia terapii uzależnienia od alkoholu.

Statystyka przyjęcia wniosków o podjęcie działań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przedstawia się następująco:

Wnioski skierowane do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w związku ze stosowaniem przemocy

	2015	2016	2017	2018
<i>Liczba wniosków</i>	12	33	62	29
<i>Liczba sprawców przemocy, wobec których Sąd wydał postanowienie o obowiązku leczenia odwykowego</i>	16	2	6	5

Źródło: Sprawozdanie z działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gryficach

Wnioski składają osoby indywidualne, pragnące pomóc uzależnionym członkom rodziny, a także instytucje działające w obszarze wspierania rodziny, w tym z Zespołu Interdyscyplinarnego.

Alkohol na terenie gminy jak i całego kraju jest odwiecznym problemem prowadzącym do patologii społecznej. Największym zagrożeniem, jakie niesie ze sobą nadużywanie alkoholu jest dysfunkcjonalność i zubożenie rodzin, marginalizacja jednostek oraz przemoc w rodzinie.

Gmina Gryfice nie różni się od innych regionów kraju pod względem płci sprawców i ofiar przemocy. W znacznie przeważającej liczbie osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy w rodzinie są mężczyźni, natomiast osobami doznającymi przemocy kobiety.

Sprawcy przemocy ze względu na płeć

	2015	2016	2017	2018
<i>Mężczyźni</i>	124	110	127	120
<i>Kobiety</i>	7	10	19	16

Osoby dotknięte przemocą

	2015	2016	2017	2018
<i>Mężczyźni</i>	7	17	27	30
<i>Kobiety</i>	122	94	98	96
<i>Dzieci</i>	2	19	52	24

Źródło: Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w Gryficach

Ponadto w roku 2017 i 2018, odnotowano po jednym przypadku, w którym osobą podejrzaną o stosowanie przemocy była osoba nieletnia. Wówczas Zespół zamykał procedurę i powiadamiał Sąd Rodzinny, z uwagi na brak możliwości pracy z nieletnim sprawcą.

Ze statystyk Zespołu wynika, iż zmniejsza się z roku na rok liczba kobiet dotkniętych przemocą, natomiast wzrasta liczba mężczyzn i dzieci doznających przemocy. Szczególnie zatrważająca ich ilość była w roku 2017.

W ramach pracy z indywidualnym przypadkiem, Zespół interdyscyplinarny poprzez koordynatorów grup roboczych kieruje sprawców przemocy do udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym, który organizowany jest corocznie przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gryficach. Poniższe dane wskazują jak bagatelizowany jest udział w tych zajęciach przez osoby stosujące przemoc.

	2015	2016	2017	2018
Liczba sprawców przemocy skierowanych do udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym w tym:	27	36	10	21
liczba sprawców, którzy podjęli udział w programie	3	5	4	6
liczba sprawców, którzy ukończyli program korekcyjno – edukacyjny	1	2	3	5

W celu skutecznego przeciwdziałania przemocy w rodzinie i zapobiegania dalszemu jej stosowania, w rodzinach o szczególnie zaostrzonej przemocy lub realnym zagrożeniu dla zdrowia i życia osób krzywdzonych Zespół Interdyscyplinarny składał w Prokuraturze Rejonowej w Gryficach doniesienie o popełnieniu przestępstwa.

Zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa skierowane do prokuratury

	2015	2016	2017	2018
<i>Liczba zawiadomień</i>	1	0	13	3

Źródło: Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w Gryficach

W związku z tym, iż od 2018 roku, procedury wszczęte przez Policję zawierają informację, iż przyjęto bezpośrednio od osoby pokrzywdzonej zgłoszenie z art. 207 kk, Zespół składał zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa w przypadkach, w których procedurę uruchomił pracownik socjalny.

W wyniku złożonych zawiadomień toczyły się postępowania, które w analizowanym okresie wyglądały następująco:

Rezultaty końcowe postępowań prowadzonych przez prokuraturę	2015	2016	2017	2018
postępowania prowadzone w związku z art. 207 kodeksu karnego ogółem	55	129	130	202
postępowania prowadzone w związku z art. 207 kodeksu karnego, które zakończyły się odmową wszczęcia dochodzenia	21	56	71	69
postępowania prowadzone w związku z art. 207 kodeksu karnego, wszczęte i zakończone przekazaniem do sądu	11	25	19	37

Źródło: dane Prokuratury Rejonowej w Gryficach

Rezultaty końcowe postępowań prowadzonych przez sąd	2015	2016	2017	2018
sprawy prowadzone w zawiązku z art. 207 kodeksu karnego	29	18	11	14
skazani z art. 207 kodeksu karnego na karę pozbawienia wolności	2	2	2	3
skazani z art. 207 kodeksu karnego na karę pozbawienia wolności w zawieszeniu	27	5	1	11

Źródło: dane Sądu Rejonowego w Gryficach

Niezależnie od zawiadomień złożonych przez Zespół Interdyscyplinarny, Sąd Rejonowy w Gryficach oraz Prokuratora Rejonowa w Gryficach prowadziły sprawy o znęcanie wszczęte z urzędu lub na podstawie zawiadomień uzyskanych z innych źródeł, między innymi od osób pokrzywdzonych.

WNIOSKI

- Gmina Gryfice jest obszarem zagrożonym wysoką skalą osób długotrwale i ciężko chorych, co powoduje marginalizację tych jednostek, wykluczenie społeczne, nawarstwia problemy rodzinne, a brak dochodu wzmaga irytację i agresję;
- W analizowanym okresie 2015 – 2018 zauważa się wzrost liczby rodzin wymagających pomocy społecznej w zakresie wspierania w problemie bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych oraz prowadzeniu gospodarstwa domowego;
- Nadużywanie alkoholu jest główną przyczyną sytuacji zagrożonych przemocą w rodzinach, dodatkowo od 2017 roku, pojawiają się sytuacje stosowania przemocy wywołane środkami odurzającymi;

- Sprawcami przemocy są w dalszym ciągu głównie mężczyźni, choć wzrasta liczba kobiet stosujących przemoc;
- Słaba skuteczność realizacji programów korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy, realizowanych przez PCPR.
- Brak umocowań prawnych pozwalających egzekwować od sprawców przemocy uczestnictwo w w/w programie oraz stawiennictwo na wezwania przewodniczącego Zespołu.

Przytaczając powyższe dane należy pamiętać, że przemoc w rodzinie wiąże się z lękiem ofiar i świadków przed ujawnianiem takich przypadków, w związku z czym przedstawione informacje mogą nie w pełni odzwierciedlać rzeczywistą skalę tego problemu.

2. Analiza SWOT

Przeprowadzona diagnoza problemu przemocy domowej umożliwia sporządzenie analizy SWOT, jako jednej z najpopularniejszych technik analitycznych, dzięki której można zanalizować i rozpoznać własne silne i słabe strony (**S**trengths i **W**eaknesses), a także istniejące i potencjalne szanse i zagrożenia (**O**pportunities i **T**hreats) płynące z otoczenia zewnętrznego.

MOCNE STRONY

- * powołanie i funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- * zintegrowane działania instytucji tworzących gminny system przeciwdziałania przemocy;
- * wypracowanie modelu współpracy interdyscyplinarnej;
- * opracowanie i wdrożenie sprawdzonych procedur (Niebieska Karta);
- * działalność informacyjna instytucji współpracujących w zakresie przeciwdziałania przemocy;
- * zaangażowanie i profesjonalizm kadry tworzącej Zespół Interdyscyplinarny oraz grupy robocze;
- * stabilna i profesjonalna obsługa techniczna Zespołu;
- * sprawne i uzasadnione przeprowadzanie interwencji w środowiskach zagrożonych przemocą dzięki znajomości procedur i wzajemnej pomocy Policji, pracowników socjalnych, kuratorów sądowych, pedagogów szkolnych oraz służby zdrowia;
- * dobre rozeznanie w terenie i lokalnych środowiskach rodzinnych;
- * możliwość korzystania ze szkoleń i warsztatów podnoszących kwalifikacje i wzbogacających wiedzę członków Zespołu oraz grup roboczych;
- * istniejące zaplecze instytucjonalne: Punkt Interwencji Kryzysowej przy PCPR, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, OPS, Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, zakłady opieki zdrowotnej, w tym Poradnia Leczenia Uzależnień, klub abstynenta Rega, Powiatowy Ośrodek Wsparcia, Schronisko dla bezdomnych – Instytut Św. Brata Alberta, Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Dom dla Dzieci, pogotowie opiekuńcze, Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych „Uśmiech”, DPS, Polskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych Intelakualnie Gryficach.

SŁABE STRONY

- * brak na terenie gminy miejsc schronienia dla ofiar przemocy w rodzinie;
- * brak domu dla samotnych matek;
- * niedostateczna liczba specjalistów mogących realizować programy terapeutyczne dla ofiar i sprawców przemocy;
- * słaba skuteczność wezwań dla sprawców przemocy;
- * słaba realizacja zaleceń i zobowiązań stawianych sprawcom przemocy;
- * trudności w realizacji przepisów dotyczących obowiązku zapraszania ofiary przemocy na posiedzenie grupy lub Zespołu;
- * niedostateczna wiedza o wzajemnych kompetencjach podmiotów realizujących procedurę Niebieska Karta;

SZANSE

- * udział lokalnych mediów w propagowaniu działań na rzecz przeciwdziałania przemocy;
- * rozprzestrzenianie się informacji wśród społeczności lokalnej Gryfic w zakresie działalności Zespołu, czynności podejmowanych wobec sprawców przemocy i możliwościach uzyskania pomocy przez osoby pokrzywdzone.
- * coraz bardziej nagłaśniane i rozpowszechniane w mediach zagadnienia związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, organizowanie akcji i programów poświęconych problemowi przemocy;

ZAGROŻENIA

- * brak określonych dla sprawców przemocy skutków prawnych niestawiennictwa na wezwanie przewodniczącego ZI i nieokreślone procedury dalszego postępowania w takich przypadkach;
- * duża liczba umorzeń przez Policję lub prokuraturę postępowań w sprawie przemocy w rodzinie;
- * niedostateczne wykorzystanie przez organy ścigania i wymiar sprawiedliwości istniejących przepisów prawnych;
- * niski poziom świadomości społecznej na temat przemocy w rodzinie;
- * wykorzystywanie procedury NK w konfliktach rodzinnych do spraw rozwodowych i majątkowych.

Rozdział III

Realizacja zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2019 - 2023

I. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych

1. Uruchomienie procedury

- Od momentu uruchomienia procedury Niebieska Karta (wypełnienia formularza A), w terminie **7 dni** oryginał karty przekazywany jest do Przewodniczącego Zespołu przez organ wszczynający procedurę (tj. jednostkę organizacyjną pomocy społecznej; Policję, Oświatę, GKRPA; ochronę zdrowia). Kopia karty pozostaje w aktach organu wszczynającego procedurę.
- Osoba wszczynająca procedurę (przedstawiciel w/w organu) przekazuje osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą formularz B Niebieskiej Karty – pouczenie.
- Przewodniczący Zespołu po otrzymaniu formularza A Niebieska Karta niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie **3 dni** zapoznaje z formularzem A członków Zespołu Interdyscyplinarnego lub powołanej grupy roboczej, w przypadku powołania grupy roboczej wyznaczony koordynator powiadamia członków grupy o pierwszy posiedzeniu, które odbywa się nie później niż 7 dni od powołania, za pośrednictwem telefonu, poczty elektronicznej lub osobistego powiadomienia.
- Przewodniczący Zespołu prowadzi Rejestr Niebieskich Kart, Dziennik Korespondencji oraz inną dokumentację zgodnie z wytycznymi.

2. Podjęcie działań

- Analiza danego przypadku (sprawdzenie wcześniejszych doniesień, zebranie informacji od innych instytucji, analiza sytuacji w rodzinie i zachowań zagrożonych przemocą); rozstrzygnięcie o powołaniu grupy roboczej lub prowadzeniu procedury przez członków Zespołu.
- Przewodniczący wzywa osobę podejrzewaną o stosowanie przemocy do Ośrodka Pomocy Społecznej w Gryficach.
- Osoba, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą zapraszana jest na posiedzenie grupy lub Zespołu lub też rozmowa z nią przeprowadzana jest w jej miejscu zamieszkania.

3. Powołanie i funkcjonowanie grup roboczych

- Przewodniczący podejmuje decyzję o powołaniu grupy roboczej, której skład uzależniony jest od składu osobowego rodziny oraz problemów w rodzinie, np. pracownik socjalny, dzielnicowy, pedagog szkolny, kurator sądowy, członek GKRPA.
- Grupa robocza powoływana jest przez Przewodniczącego w drodze postanowienia. Każdy z członków grupy przed pierwszym przystąpieniem do realizacji zadań składa pisemne oświadczenie o zachowaniu poufności informacji i danych. Rejestr oświadczeń prowadzi przewodniczący Zespołu

- Członkowie grupy roboczej spotykają się w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej, lub Urzędu Miejskiego w Gryficach w zależności od potrzeb wynikających z problemów w danej rodzinie.
- Przewodniczący zakłada a Grupa robocza prowadzi teczkę akt osobowych każdej rodziny, w której uruchomiona została procedura Niebieska Karta. Dokumentuje wszystkie działania w formie adnotacji urzędowych, notatek służbowych, protokołów.
- Członkowie grupy informują na bieżąco przewodniczącego Zespołu o planowanych i podjętych działaniach, zgłaszają konieczność skierowania sprawy do organów ścigania lub wystąpienia do innych instytucji mających wpływ na funkcjonowanie rodziny.
- Członkowie grupy podejmując decyzję o zakończeniu działań w rodzinie, przekazują akta sprawy Przewodniczącemu Zespołu, który omawia sprawę na posiedzeniu Zespołu, po czym członkowie głosują nad zakończeniem procedury. W przypadku braku zasadności podejmowania działań decyzję o zakończeniu podejmują członkowie grupy roboczej i przekazują niezwłocznie tę informację Przewodniczącemu Zespołu.
- Przewodniczący w ciągu 7 dni przekazuje informację o zakończeniu działań podmiotom uczestniczącym w procedurze.

II. Planowanie i realizowanie działań pomocowych, ochrona ofiar przemocy.

1. Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie

- Zebranie informacji na temat rodziny i sprawdzenie wcześniejszych doniesień, ustalenie źródła problemu i określenie możliwości jego rozwiązania (*metody: rozmowa z osobą podejrzaną o stosowanie przemocy oraz osobą pokrzywdzoną, wymiana posiadanych informacji na temat rodziny pomiędzy członkami Zespołu lub grupy roboczej; analiza sytuacji zagrożonych przemocą, dobór składu grupy roboczej adekwatny dla potrzeb rodziny*).

2. Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą

- Opracowanie planu pomocy rodzinie przez członków grupy roboczej lub Zespołu w ramach, którego podejmowane są wszelkie działania pomocowe oraz następuje monitorowanie środowiska rodziny przez pracownika socjalnego oraz dzielnicowego celem prowadzenia pracy socjalnej i sprawdzenia stanu bezpieczeństwa rodziny;
- Współdziałanie realizatorów procedury w ramach realizacji zapisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej .

Pomoc dziecku krzywdzonemu lub będącemu świadkiem przemocy:

- *skierowanie do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Gryficach oraz w razie potrzeby placówek ochrony zdrowia; powiadomienie Sądu Rejonowego w Gryficach, III Wydział Rodzinny i Nieletnich o sytuacji opiekuńczo – wychowawczej dziecka celem ustanowienia kurateli nad rodziną lub zarządzenia pieczy zastępczej; współpraca z pedagogiem szkolnym/przedszkolem w zakresie objęcia dziecka pomocą psychologiczną, zajęciami*

terapeutycznymi, specjalistycznymi, poradnictwem i konsultacjami; skierowanie dziecka do świetlicy środowiskowej; udzielenie pomocy w formie dożywiania w szkole/przedszkolu.

Pomoc osobie dorosłej doznającej przemocy:

- *udzielenie wsparcia psychologicznego; skierowanie do Punktu Interwencji Kryzysowej przy PCPR w Gryficach celem skorzystania z pomocy psychologa, terapeuty, prawnika; udzielenie wsparcia finansowego rodzinie; udzielenie pomocy w ustaleniu alimentów, sporządzaniu pozwów o wydanie stosownych zarządzeń przez Sąd, uzyskaniu schronienia, pomocy medycznej, udzielenie wsparcia poprzez przyznanie asystenta rodziny; w razie konieczności złożenie w Prokuraturze Rejonowej lub Komendzie Powiatowej Policji w Gryficach zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa.*

3. Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, poprzez:

- natychmiastowe reagowanie pracowników socjalnych, funkcjonariuszy Policji, kuratorów sądowych w sytuacjach kryzysowych w rodzinie zagrożonej przemocą domową poprzez dotarcie do środowiska w celu zapewnienia bezpieczeństwa osobom krzywdzonym i przerwania aktów przemocy, podjęcia działań wobec sprawców przemocy.
- uruchomienie przez pracownika socjalnego procedury odebrania dziecka w przypadku zagrożenia jego zdrowia lub życia. Umieszczenie dziecka u najbliższej rodziny, w pogotowiu opiekuńczym lub całodobowej placówce opiekuńczej.

4. Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym

- rozpowszechnianie w placówkach oświatowych, miejscach użyteczności publicznej, wśród osób dotkniętych przemocą i stosujących przemoc, ulotek i plakatów informacyjnych dotyczących problemu przemocy i propagujących reagowanie na przemoc;
- rozpowszechnianie informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie za pośrednictwem środków masowego przekazu: lokalnej prasy, stacji radiowej, strony internetowej Urzędu Miejskiego w Gryficach;
- organizowanie pogadanek i spotkań w szkołach, lokalnych akcji i kampani;
- zamieszczenie informacji dotyczących przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie na tablicy ogłoszeń w Ośrodku Pomocy Społecznej w Gryficach.

5. Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie

- wezwanie sprawcy przemocy celem przeprowadzenia rozmowy motywująco – dyscyplinującej, wypełnienie formularza „D” Niebieskiej Karty; poinformowanie o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy w rodzinie;

- skierowanie do Punktu Interwencji Kryzysowej przy PCPR w Gryficach celem skorzystania z pomocy psychologa, terapeuty ds. uzależnień;
- skierowanie do udziału w oddziaływaniach korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie w Punkcie Interwencji Kryzysowej przy PCPR w Gryficach;
- skierowanie do GKRPA wniosku o objęcie leczeniem odwykowym sprawcy przemocy nadużywającego alkoholu; podjęcie działań zmierzających do objęcia leczeniem poprzez motywowanie, kierowanie do grup wsparcia;
- skierowanie do Prokuratury Rejonowej w Gryficach lub KPP w Gryficach zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa;
- wystąpienie do sądu opiekuńczego o wydanie stosownych zarządzeń;
- skierowanie do Poradni Leczenia Odwykowego przy SP ZZOZ w Gryficach;
- w przypadku osadzenia sprawcy w zakładzie karnym, wystąpienie z wnioskiem o udostępnienie informacji dotyczących zastosowanych programów i oddziaływań terapeutycznych.
- monitorowanie funkcjonowania sprawcy przemocy w środowisku rodzinnym poprzez wizyty dzielnicowego, pracownika socjalnego i kuratora sądowego.

III. Nabywanie kompetencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

- prowadzenie szkoleń wewnętrznych dla członków grup roboczych i Zespołu.
- udział w szkoleniach, konferencjach i warsztatach na szczeblu wojewódzkim i ogólnopolskim.
- samokształcenie poprzez studiowanie literatury fachowej i korzystanie z doświadczenia oraz zasobów wiedzy osób/ instytucji działających w obszarze wspierania rodziny.

IV. Przewidywane efekty realizacji programu

- Usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą domową;
- Zbudowanie zintegrowanego systemu działań;
- Udzielenie kompleksowej i profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie;
- Wzrost świadomości społeczności lokalnej i zmiana postaw społecznych wobec problemu przemocy domowej;
- Niwelowanie skutków przemocy w codziennym funkcjonowaniu osób i rodzin.

V. Wykaz placówek pomocowych na terenie Gminy Gryfice:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Gryficach, ul. Plac Zwycięstwa 37; w godzinach od 7.00 do 15.00 od poniedziałku do piątku. Tel. 91 3853277.
2. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, ul. Plac Zwycięstwa 37; od poniedziałku do piątku w godzinach od 07.00 do 15.00. Tel. 91 3853275.
3. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – Punkt Interwencji Kryzysowej, ul. Dworcowa 22: Tel. 91 3846626 lub 913856808;
 - Psycholog: wtorek od 8.00 do 16.15, piątek od 11.15 do 13.15
 - Prawnik: poniedziałek od 14.00 do 17.00
 - Terapeuta ds. uzależnień: czwartek od 13.00 do 18.00
 - Terapeuta ds. przemocy w rodzinie: środa od 14.00 do 18.00
 - Pracownik socjalny od poniedziałku do piątku 7.30-15.30.
4. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ul. Plac Zwycięstwa 37, w godzinach od 7.30 do 15.30; od poniedziałku do piątku. Tel. 913853217.
5. Oddział Terapii Uzależnienia od Alkoholu przy SP ZZOZ w Gryficach, ul. Niechorska 27. Tel. 91 3842061.
6. Poradnia Leczenia Odwykowego w Gryficach przy SP ZZOZ w Gryficach, ul. Niechorska 27. Tel. 91 3842061 wew.373, poniedziałek i czwartek od 10.00 do 14.00.
7. Gryfickie Stowarzyszenie klub Abstynenta REGA, ul. Wojska Polskiego 23, od godz.8.00-20.00 . Tel 693444544 od poniedziałku do piątku.
8. Klub pacjenta HOBBIT przy Poradni Odwykowej, ul. Niechorska 27; środa i czwartek od 16.00 do 18.00. Tel. 91 3842061.
9. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Gryficach, ul. Polna 8; od poniedziałku do piątku. Tel. 91 3842441.
10. Świetlice środowiskowe dla dzieci przy Szkołach Podstawowych Nr 3 i Nr 4 w Gryficach, od poniedziałku do piątku; od 14.30 do 18.00.
11. Świetlica środowiskowa w Trzygłowie, poniedziałek i środa od 15.00 do 18.00.
12. Sąd Rejonowy w Gryficach, ul. Wysoka Brama 2; od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.30 do 15.30. Tel. 91 3866831.
13. Wielofunkcyjna Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Dom Dla dzieci, placówka całodobowa o charakterze interwencyjnym, Gryfice, ul. Polna 8. Tel. 91 3842561.
14. Komenda Powiatowa Policji w Gryficach, ul. Mickiewicza 19. Tel. 91 3857511.
15. Prokuratura Rejonowa w Gryficach, ul. Niepodległości 54A. Tel. 913842618

VI. Źródła finansowania

Środki na realizację zadań pochodzą w całości z budżetu Gminy Gryfice.

VII. Monitoring i sprawozdawczość

Monitoringiem zajmuje się Zespół Interdyscyplinarny. Przewodniczący Zespołu składa coroczne sprawozdanie z wykonanych zadań w tym na podstawie danych statystycznych uzyskanych od realizatorów procedury Niebieska Karta, Burmistrzowi Gryfic do dnia 31 stycznia, natomiast Radzie Miejskiej w corocznym sprawozdaniu z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej.

Monitorowanie działalności będzie dokonywane poprzez analizę następujących wskaźników:

- Liczba porad udzielonych przez specjalistów;
- Liczba interwencji kryzysowych OPS oraz interwencji domowych Policji;
- Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z określeniem powodów udzielanej pomocy;
- Liczba zarejestrowanych bezrobotnych;
- Liczba prowadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny procedur Niebieska Karta oraz zgłoszonych formularzy Niebieska Karta;
- Liczba zakończonych procedur Niebieska Karta;
- Liczba nietrzeźwych sprawców przemocy;
- Liczba osób dotkniętych przemocą;
- Liczba spraw skierowanych do prokuratury;
- Rezultaty końcowe postępowań prowadzonych przez sąd i prokuraturę.

VIII. Harmonogram realizacji Programu

Lp.	Zadanie	Sposób realizacji	Termin wykonania
1	Zwoływanie i udział w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	Zgodnie z Ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	według potrzeb, nie rzadziej niż raz na trzy miesiące
2	Prowadzenie procedur Niebieska Karta, podejmowanie działań pomocowych. Rozstrzyganie o zasadności prowadzenia procedury.	Zgodnie z rozp. Rady Ministrów dnia 13.09.2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.	według otrzymywanych zgłoszeń, na bieżąco
3	Prowadzenie poradnictwa	Kierowanie osób uzależnionych i współuzależnionych do terapii ds. uzależnień	na bieżąco, według zgłaszanych

Lp.	Zadanie	Sposób realizacji	Termin wykonania
	specjalistycznego	od alkoholu. Kierowanie osób dotkniętych przemocą lub podejrzewanych o jej stosowanie do psychologa . Prowadzenie terapii przez wyznaczonych specjalistów.	potrzeb i w zależności od problemów w rodzinie.
4	Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym. Podnoszenie świadomości społecznej poprzez lokalne akcje i kampanie.	rozpowszechnianie ulotek i plakatów informacyjnych; rozpowszechnianie informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie za pośrednictwem środków masowego przekazu: lokalnej prasy, stacji radiowej, strony internetowej Urzędu Miejskiego; organizowanie pogadank i spotkań w szkołach; zamieszczenie informacji dotyczących przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie na tablicy ogłoszeń w Ośrodku Pomocy Społecznej w Gryficach.	na bieżąco
5	Podnoszenie świadomości społecznej poprzez lokalne akcje i kampanie.	- Marsz i obchody Międzynarodowego Dnia Przeciwdziałania Przemocy wobec Dzieci - Udział w akcji „Nazywam się Miliard”	19 listopada 14 lutego
6	Współpraca z realizatorami i partnerami Programu	Wspólne podejmowanie działań w środowiskach zagrożonych przemocą; opracowywanie planów pomocy, przekazywanie i pozyskiwanie informacji w obszarze przeciwdziałania przemocy. Podejmowanie działań w ramach kompetencji instytucji.	według potrzeb, przez cały okres trwania Programu
7	Nabywanie kompetencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	prowadzenie szkoleń wewnętrznych dla członków grup roboczych i Zespołu. udział w szkoleniach, konferencjach i warsztatach na szczeblu wojewódzkim i ogólnopolskim.	1 raz w roku do 30 września według zgłaszanych ofert szkoleniowych

Uzasadnienie

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1390 z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. „Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2019-2023” zakłada działania profilaktyczne, ochronne i doskonalące dotychczasowe działania jednostek i instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Nadrzędnym celem Programu jest dobro i bezpieczeństwo rodziny, w szczególności ochrona osób doznających przemocy, w tym dzieci. Cel ten można osiągnąć jedynie przez interdyscyplinarne działania służb i podmiotów realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy i ochroną ofiar przemocy w rodzinie.

Założenia Programu, który jest kontynuacją Gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie z lat 2014-2018, są zgodne z założeniami zawartymi w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2025 oraz Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 -2020.

Biorąc pod uwagę powyższe przyjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.

Burmistrz Gryfic

Andrzej Szczygiel